

Protipandemická opatření v komparativní perspektivě (Španělsko – Česko)

Abstrakt

Pandemie nemoci covid-19, jejímž původcem byl do té doby neznámý typ koronaviru odborně označovaný jako SARS-CoV-2, zasáhla naši zemi na začátku března roku 2020. V té době snad nikdo nemohl ani tušit, co nás všechny v nadcházejících měsících a letech čeká.

Protože šlo o pandemii celosvětového měřítka, nebyli jsme jediní, koho čekal nejtěžší zátěžový test moderních krizových předpisů v oblasti zdravotnictví. Svým vlastním způsobem se v následujících zhruba dvou a půl letech s pandemií potýkalo například i Španělské království, s jehož postupem jsem se rozhodl srovnat ten český.

V první části diplomové práce se věnuji tomu, jak byly na mimořádnou zdravotní situaci takového rozsahu připravené právní řády obou zemí. Pro vytvoření obecného rámce nejprve upozorňuji na hlavní právní rozdíly mezi španělským a českým státem. Poté se věnuji teoretickému zakotvení mimořádných stavů. Dále postupně procházím právní úpravou na ústavní úrovni, následně na úrovni zákonné a podzákonné, přičemž srovnávám jednotlivé normy a snažím se hledat mezi nimi paralely. Všímám si zejména velké roztržitosti právní úpravy mimořádných situací ve zdravotnictví na straně španělské a nedostatku zakotvení mimořádných stavů přímo v ústavní listině na straně české.

V druhé části se věnuji tomu, jak státy reagovaly na pandemii v momentě, kdy skutečně přišla. Rozebírám vyhlášené mimořádné stavy (nouzový stav v České republice a stav pohotovosti – *estado de alarma* – ve Španělském království), jejich průběh a jejich přezkum ústavními soudy obou zemí. Každý ústavní soud zaujal zcela odlišné postavení co do své pravomoci přezkoumávat vyhlášení mimořádných stavů, z čehož následně plynuly rozdíly ve výstupech z jejich rozhodování. Nakonec se věnuji právní úpravě, kterou přijaly zákonodárny sbory během období pandemie, aby umožnily moci výkonné lépe reagovat na probíhající krizi.

Klíčová slova: covid-19, Španělsko, Česká republika, opatření